

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

**ZESPOŁU SZKOLNO – PRZEDSZKOLNEGO NR 5
W NOWYM SĄCZU
NA ROK SZKOLNY 2022/2023**

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 5
został uchwalony przez Radę Rodziców Uchwałą **13/2022 z dnia 15 września 2022 roku**
w porozumieniu z RP - Uchwałą Rady Pedagogicznej Nr **28/2022 z dnia 13 września 2022r.**

WPROWADZENIE

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 5 w Nowym Sączu został opracowany zgodnie z misją i wizją szkoły. Program Wychowawczo – Profilaktyczny obejmuje działalność wychowawczą, edukacyjną i profilaktyczną wśród uczniów ich rodziców oraz nauczycieli i innych pracowników szkoły w celu przeciwdziałania zachowaniom niepożądanym oraz kształtowaniu postaw i zachowań społecznie akceptowanych. Został opracowany zgodnie z misją i wizją szkoły bezpiecznej, wspierającej dziecko w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Ma on zapewnić optymalne warunki do wszechstronnego rozwijania osobowości młodzieży, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za swoje czyny, kształtowanie postawy patriotycznej wobec ojczyzny ze szczególnym uwzględnieniem znajomości regionu Małopolski, jej dziedzictwa kulturowego i osiągnięć lokalnych. Jednocześnie przedmiotem naszej troski jest dbałość o otwarcie się młodzieży na wartości kultur Europy i świata. Z dużym zaangażowaniem wspieramy dzieci z Ukrainy, które realizują obowiązek szkolny w polskich szkołach poprzez zindywidualizowane podejście do ucznia oraz jego rodziny, wsparcie w nauce języka polskiego, integrację w zespołach klasowych, objęcie PPP na terenie szkoły.

Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19. Misją szkoły jest „osiągnięcie zaburzonej równowagi między przewartościowanym nauczaniem a niedowartościowanym wychowaniem uzupełnianym o profilaktykę” (patrz: *Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego.”*).

Celem programu wychowawczo – profilaktycznego jest wszechstronny rozwój ucznia, promocja zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji zachowań ryzykownych. Zakłada on współpracę z instytucjami, organizacjami i placówkami wspierającymi działalność wychowawczą i edukacyjną szkoły a także realizację bieżącej polityki oświatowej państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości we wszystkich sferach życia.

Tworzenie Programu Wychowawczo – Profilaktycznego zostało poprzedzone diagnozą potrzeb i zagrożeń oraz ewaluacją dotychczasowych działań.

Odbiorcami Programu są: uczniowie, nauczyciele, rodzice oraz inni pracownicy szkoły.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny szkoły zawiera całościowy opis zadań wychowawczych realizowanych w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 5 w Nowym Sączu w zakresie wspierania rozwoju dzieci i młodzieży, jak i zapobieganiu zachowaniom problemowym. Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły jest realizowany przez nauczycieli przy równoczesnej akceptacji i współpracy rodziców.

PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018r. poz.214)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. nr 179, poz. 1485, z późn. zm.)
- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Statut Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 5 w Nowym Sączu
- Ponadto wykorzystano: Sprawozdanie merytoryczne z zrealizowanego na terenie szkoły w czerwcu 20222 programu profilaktyki zintegrowanej
ARCHIPELAG SKARBÓW

SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNA

1. Społeczność szkolną stanowią:
 - Nauczyciele,
 - Uczniowie,
 - Rodzice,
 - pracownicy administracyjni szkoły.
2. Wszyscy członkowie społeczności szkolnej mają prawo do:
 - pracy i nauki w warunkach bezpieczeństwa, ładu, estetyki i ogólnej kultury bycia,
 - twórczego udziału we wszystkich dziedzinach życia szkoły,
 - poszanowania własnej godności i indywidualności,
 - korzystania za wiedzą dyrektora z całego wyposażenia szkoły w zakresie potrzebnym do realizacji postawionych zadań.
3. Każdy członek społeczności szkolnej jest zobowiązany do:
 - sumiennego wypełniania swoich obowiązków oraz respektowania praw wszystkich członków społeczności szkolnej,
 - kulturalnego zachowania w szkole i poza szkołą, w tym dbałości o kulturę słowa,
 - dbałości o sprzęt szkolny oraz ład w budynku i wokół niego (za dewastację dokonaną przez uczniów odpowiedzialność materialną ponoszą rodzice),
 - poszanowania zdrowia własnego i innych,
 - przeciwstawiania się wszelkim nałogom oraz przejawom patologii społecznej.

CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO:

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),

- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19),
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19).

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- 11) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*).

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 7) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych,
- 6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

SZCZEGÓŁOWE CELE WYCHOWANIA

Klasa	Cel wychowania	Zamierzone efekty działań wychowawczych
I-III	Dziecko znajduje swoje miejsce w grupie i działa w niej.	<ul style="list-style-type: none">- ma poczucie przynależności do klasy,- wyraża potrzebę działania w grupie rówieśniczej,- czuje się współodpowiedzialny za działania zespołu.
I-III	Zna i stosuje normy dobrego zachowania w miejscach publicznych.	<ul style="list-style-type: none">- okazuje szacunek młodszym i starszym,- zna i stosuje zwroty grzecznościowe,- zna symbole narodowe, wie, jak się wobec nich zachować.
I-III	Rozróżnia dobro i zło w sytuacjach codziennych i odpowiednio reaguje.	<ul style="list-style-type: none">- umie zachować się w sytuacjach trudnych,- jest świadome swoich praw i obowiązków,- wie, do kogo może zwrócić się o pomoc.
IV- VIII	Dziecko potrafi komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi.	<ul style="list-style-type: none">- potrafi jasno formułować wypowiedzi,- otwarcie wyraża swoje prośby, sądy, oczekiwania,- posiada umiejętność wyrażania i obrony swoich praw.
IV- VIII	Uczeń zna swoje zalety i wady, potrafi nad nimi pracować.	<ul style="list-style-type: none">- obserwuje własne zachowania w różnych sytuacjach,- potrafi i chce się pozytywnie zaprezentować, pracować nad sobą,- dostrzega wpływ innych osób na kształtowanie osobowości.
IV - VIII	Uczeń potrafi zaplanować, skontrolować i ocenić swoje postępowania.	<ul style="list-style-type: none">- uczeń poznaje swoje uzdolnienia, dąży do rozszerzania zainteresowań,- potrafi planować swoje działania i przewidzieć jego efekty,- posiada umiejętność przyswajania wiedzy,- potrafi dokonać samokontroli i samooceny.

WIZERUNEK UCZNIĄ I ABSOLWENTA ZESPOŁU SZKOLNO – PRZEDSZKOLNEGO NR 5

Zależy nam, by uczeń Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 5 był:

- uczciwy, życzliwy i koleżeński,
- przestrzegający norm moralnych i zasad
- wrażliwy na potrzeby innych,
- szanujący zdrowie własne i innych,
- dążący do własnego rozwoju,
- odpowiedzialny, samodzielny i odważny,
- akceptujący siebie i innych,
- cieszący się sukcesami i umiejący przyjmować porażki,
- mający poczucie tożsamości kulturowej, historycznej, etnicznej i narodowej,
- przywiązany do środowiska lokalnego, znający jego historię, i czujący się za nie odpowiedzialny,
- świadomy swoich praw i obowiązków,
- potrafiący stawiać czoła zagrożeniom i uzależnieniom,
- aktywny w szkole i w środowisku lokalnym,
- potrafiący współpracować z rówieśnikami oraz dorosłymi,
- dbający o środowisko naturalne,
- podejmujący działania na rzecz innych ludzi poprzez działalność wolontarystyczną,
- przestrzegający zasad bezpieczeństwa i higieny życia, z także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np.COVID-19),
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego).

KIERUNKI WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI:

- Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole.
- Zbieranie opinii rodziców na temat działalności szkoły i uwzględnienie ich wniosków w dalszej pracy.
- Wspieranie rodziców w ich działaniach wychowawczych ze szczególnym uwzględnieniem eurosierot, rodzin rozbitych, rodziców samotnie wychowujących dzieci, oraz rodzin wielodzietnych.

- Zachęcanie i angażowanie rodziców do uczestnictwa w życiu szkoły.
- Przekazywanie podczas zebrań z rodzicami i spotkań indywidualnych ustnej oraz pisemnej informacji na temat: postępów, osiągnięć i zachowania ich dzieci, życia społecznego szkoły.
- Stwarzanie warunków do pogłębienia i doskonalenia wiedzy rodziców z zakresu rozwoju psychofizycznego dziecka.
- Podejmowanie wspólnych działań zmierzających do rozpoznania zagrożeń i profilaktyki uzależnień.

KIERUNKI WSPÓŁPRACY Z SAMORZĄDEM SZKOLNYM:

1. Wspieranie i udzielanie pomocy przez wszystkich pracowników szkoły w rozwiązywaniu uczniowskich problemów.
2. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych zgodnych z zainteresowaniami i potrzebami uczniów.
3. Wspólne planowanie imprez i życia szkolnego oraz współpraca ze Szkolnym Klubem Wolontariatu.

KIERUNKI WSPÓŁPRACY ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM:

1. Promowanie osiągnięć szkoły / Organizowanie dni otwartych.
2. Aktywna działalność Szkolnego Koła Wolontariatu
3. Współpraca z innymi szkołami.
4. Aktywne uczestniczenie społeczności szkolnej w imprezach organizowanych przez środowiska lokalne.
5. Systematyczna i ścisła współpraca wolontarystyczna ze stowarzyszeniami i instytucjami działającymi na rzecz edukacji i pomocy społecznej .

DIAGNOZA PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W ZESPOLE SZKOLNO – PRZEDSZKOLNYM NR 5 W ROKU SZKOLNYM 2022/23

Do diagnozy środowiska szkolnego i modyfikacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego posłużyła analiza dostępnych w szkole dokumentów: dzienników, dokumentacji szkolnej prowadzonej przez pedagoga, wychowawców, obserwacja podczas pracy zdalnej, wywiadów z rodzicami, nauczycielami, ankieta przeprowadzona wśród wychowawców klas pt.: „Monitorowanie trudności psychoemocjonalnych uczniów związanych z edukacją zdalną”.

Została przeprowadzona ankieta wśród uczniów klas 7 i 8 nt dostępu do substancji psychoaktywnych oraz. Ankiete wypełniło 120 uczniów. Wyniki ankiety pokazują że 99% uczniów zna zagrożenie , rozumie konsekwencje i nigdy nie eksperymentowało z substancjami psychoaktywnymi. 1% deklaruje, że próbowało papierosów i alkoholu w grupie rówieśniczej.

Do diagnozy problemów występujących w środowisku szkolnym posłużyło sprawozdanie merytoryczne z Programu Profilaktyki Zintegrowanej „ Archipelag Skarbów” (w załączniku nr 1) Programem zostali objęci uczniowie klas 7 i 8 .

Czynniki Ryzyka

1. Związane z długotrwałą izolacją społeczną:

- osłabienie relacji rówieśniczych,
- nasilenie lęku społecznego,
- nie wywiązywanie się z obowiązków szkolnych,
- brak motywacji do nauki,
- zagrożenie uzależnieniem od telefonu komórkowego, Internetu.
- agresja rówieśnicza
- wulgaryzmy

2. Związane z charakterystyką i problemami występującymi w rodzinie:

- nie ujawnianie bądź bagatelizowanie problemów wychowawczych i emocjonalnych swoich dzieci.
- włączanie dziecka w konflikty rodziców,
- zakłócenia w wypełnianiu ról rodzicielskich,
- brak spójności i konsekwencji w postępowaniu rodziców, brak jasnych norm i zasad odnośnie do zachowania dziecka
- lekceważenie przez uczniów norm i zasada współżycia społecznego

Czynniki Chroniące

1. Tworzenie przyjaznego klimatu szkoły, współpracy z rodziną, promowanie kontaktów z pedagogiem, psychologiem, terapeutą jako racjonalny sposób radzenia sobie z przykrymi emocjami.
2. Realizowanie na terenie szkoły rekomendowanych programów profilaktycznych np. „ Archipelag Skarbów”.
3. Współpraca z instytucjami w celu wzmocnienia oddziaływań profilaktycznych (KMP, Fundacja Ostoja , Nowe Horyzonty, „ Sursum Corda) na temat odpowiedzialności prawnej , profilaktyki uzależnień , cyberprzemocy.
4. Zapobieganie wykluczenia, izolacji wśród dzieci i młodzieży poprzez udział w zajęciach wychowawczych, zajęciach integracyjnych, warsztatach z pedagogiem rozwijających kompetencje społeczno – emocjonalne oraz naukę radzenia sobie ze stresem i napięciami.
5. Propagowanie więzi rodzinnych oraz wspieranie rodziców w podnoszeniu kompetencji wychowawczych np. „ Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”, dzięki któremu rodzice doskonalą umiejętności wspierania dziecka w trudnych edukacyjnych i emocjonalnych sytuacjach
6. Działalność wychowawcza ukierunkowana na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19.
7. Budowanie równowagi i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów poprzez włączanie ich w aktywność wolontarystyczną, zajęcia dodatkowe, zajęcia przynoszące radość tworzenia, sukcesy, akceptacje grupy rówieśniczej Poprzez włączanie w aktywność wolontarystyczną, zajęcia dodatkowe, zajęcia przynoszące radość tworzenia, sukcesy, akceptacje środowiska rówieśniczego (z pomocą rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników).
8. Poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19

ZDIAGNOZOWANE PROBLEMY	METODY DIAGNOZY, SPOSOBY UZYSKANIA DANYCH
1. Niepowodzenia szkolne - wyniki w nauce nieadekwatne do możliwości danego ucznia, brak motywacji do nauki.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dane od nauczycieli (absencja, problemy z zachowaniem, sytuacja rodzinna). 2. Analiza dokumentacji wychowawców klas, dzienników lekcyjnych, sprawozdań, informacje od szkolnej pielęgniarki. 3. Zgłoszenia rodziców i uczniów. 4. Dokumentacja z badań w PPP
2. Zjawisko odrzucenia uczniów przez środowisko rówieśnicze.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obserwacje i informacje od nauczycieli 2. Informacje od rodziców i uczniów
3. Agresja rówieśnicza, wulgaryzmy .	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyniki obserwacji nauczycieli, pedagogów 2. Informacja od rodziców
4. Brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, problem z eliminowaniem przykrych napięć emocjonalnych, zdrowym rozładowaniem stresu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyniki obserwacji. 2. Rozmowy z nauczycielami, uczniami i rodzicami.

**PLAN REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR7
W ROKU SZKOLNYM 2022/2023**

Obszar	Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację	Termin
Bezpieczeństwo Realizacja zadań wynikających z uzyskania „Certyfikatu – szkoła promująca bezpieczeństwo”	Zapoznanie z zasadami zachowania w szkole i poza nią	Zapoznanie z zasadami BHP na lekcjach, podczas przerw, wycieczek, w drodze do szkoły i do domu - pogadanki, zajęcia warsztatowe dotyczące bezpiecznego poruszania się po drogach.	Wychowawcy/nauczyciele przedmiotu	wrzesień
	Właściwe reagowanie na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu w sytuacjach codziennych	Realizacja programu edukacyjnego „Bądź bezpieczny, bądź ostrożny” (klasy III) . Organizacja spotkań uczniów z przedstawicielami Policji, Straży Pożarnej, Pogotowia Ratunkowego, organizacji społecznych etc. nt.: <i>Bezpieczne zachowanie w szkole, domu, na ulicy; zagrożenia, udzielanie pomocy, obrona konieczna.</i> Weryfikacja monitoringu	Nauczyciele przyrody w klasach VI, VII , VIII Wychowawcy klas I-III	zgodnie z realizacją podstawy programowej (treści społeczno przyrodnicze)
	Kształtowanie właściwego zachowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia w sytuacjach nadzwyczajnych	Edukacja z zakresu udzielania pierwszej pomocy dla uczniów klas trzecich, szóstych i siódmych. Spotkania z przedstawicielami ratownictwa medycznego (w zespołach klasowych) Zapoznanie z planem i zasadami ewakuacji szkoły. Uczestnictwo w ewakuacji próbnej na terenie szkoły.	wychowawcy klas	styczeń/ luty 2023r.

		Zapoznanie z zasadami postępowania w czasie klęsk żywiołowych (pożar, powódź).		
	Rozwijanie wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej nieletnich	Zajęcia edukacyjne dostarczające wiedzy o przyczynach powstawania zachowań agresywnych, metodach przeciwdziałania agresji i innym formom zachowań problemowych i ryzykownych. <ul style="list-style-type: none"> • warsztaty dla rodziców • zajęcia z wychowawcą • warsztaty dla uczniów 	Wg przydziału czynności ponadobow. Wychowawcy	zgodnie z harmonogramem zebrań z rodzicami (wskazanie terminu)
Promowanie zdrowego stylu życia	Przeciwdziałanie uzależnieniom	Cykl spotkań ze specjalistami ds. profilaktyki (przeciwdziałanie uzależnieniom) spotkania w klasach z pielęgniarką szkolną, pedagogiem szkoły, pracownikami placówek specjalistycznych OIK, PPP, OPUiW Stosowanie procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia SP7 Przeciwdziałanie uzależnieniom: - Organizacja szkolnych DNI BEZPIECZNEGO INTERNETU (uświadomienie skutków nieodpowiedniego korzystania z Internetu i gier komputerowych.(zajęcia w ramach przedmiotu: Informatyka, GDDW)	Nauczyciele informatyki, wychowawcy, specjaliści z placówek ds. profilaktyki uzależnień Pedagog Beata Górszczyk	Cały rok, wg potrzeb luty 2023r.
	Promowanie postaw i zachowań prozdrowotnych	Dostarczenie wiedzy na temat funkcjonowania organizmu człowieka oraz zachowań prozdrowotnych. Rozwijanie aktywności fizycznej uczniów poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 1. naukę pływania na basenie (uczniowie klas III), 2. naukę tańca (klasy II), 3. realizację zajęć wychowania fizycznego oraz zajęć 	Nauczyciele przedmiotów (wf, przyrody, plastyki), pielęgniarka szkolna, pedagodzy	Cały rok

		<p>ruchowych pozalekcyjnych,</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. udział uczniów w zawodach sportowych, 5. udział w sportowych imprezach lokalnych, wycieczkach i innych czynnych formach wypoczynku 6. organizacja Dnia Sportu, konkursu: BIEG PO ZDROWIE 7. zdrowe żywienie: udział w dotychczasowym programie "Mleko w szkole" oraz "Owoce i warzywa w szkole" zastąpionym w 2017r. jednym o nazwie: PROGRAM DLA SZKÓŁ. 8. Przygotowanie uczniów klas V do uzyskania karty rowerowej. <p>Realizacja programów profilaktycznych: „Nie pal przy mnie proszę”, „ Trzymaj formę”. Zajęcia edukacyjne: Jak rozładować napięcie, agresję, stres.</p>		
	Przeciwdziałanie powstawaniu wad postawy i mowy	Organizacja badań przesiewowych. Zakwalifikowanie uczniów do zajęć gimnastyki korekcyjnej, z. logopedycznych, itp.	Pielęgniarka/	wrzesień
Kształtowanie postaw proekologicznych	Działania w zakresie ochrony środowiska	Zapoznanie z zasadami recyklingu segregacji śmieci i innymi sposobami ochrony środowiska. Uczestnictwo klas w ogólnopolskich lub lokalnych akcjach ekologicznych: Zbierając zużyte baterie – chronisz środowisko; zbiórka makulatury, zbiórka zużytych płyt DVD, plastikowych zakrętek. Współpraca z Sądeckimi „ Wodociągami” poprzez realizację wspólnych przedsięwzięć „ Czysta woda prosto z rur ” oraz udział w projektach.	Nauczyciele przyrody, Samorząd szkolny, opiekunowie SU	Cały rok
	Wdrażanie uczniów do poszanowania środowiska	Sprzątanie najbliższego otoczenia, współpraca z instytucjami lokalnymi w zakresie podejmowania działań proekologicznych.	wychowawcy klas	październik

	Poznanie flory i fauny regionu	Lekcje przyrodnicze w terenie, wycieczki krajoznawczo – turystyczne,	Wychowawcy klas, pedagodzy	Zgodnie z harmogramem imprez uroczystości szkolnych
Przeciwdziałanie zjawisku izolacji uczniów w środowisku rówieśniczym.	Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, empatii	Obserwacja uczniów w kierunku zagrożenia uzależnieniem od ekranów warsztaty „Moje mocne i słabe strony”, „Poznajemy siebie”, „Aleja Sław”. Rozwijanie kompetencji społeczno-emocjonalnych, nauka konstruktywnego rozwiązywania problemów, „Trening Pewności Siebie” Zajęcia integracyjne w klasach IV (po przekroczeniu progu edukacyjnego) i VII (po reorganizacji klas- dwujęzyczne).	Pedagodzy, psycholog.	według harmonogramu ustalonego z wychowawcami klas
	Pomoc w zaspokajaniu ważnych potrzeb psychicznych poprzez oferowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego	Organizacja i przygotowanie uczniów do konkursów przedmiotowych, zawodów sportowych. Tworzenie warunków do rozwijania zainteresowań i rozwijania zdolności uczniów poprzez udział w projektach edukacyjnych, w zajęciach pozalekcyjnych.	wychowawcy klas/ pedagodzy	cały rok
	Poznanie i stosowanie reguł zachowania w grupach społecznych, miejscach publicznych.	Zapoznanie uczniów ze statutem szkoły, regulaminami zachowania w klasie, podczas wycieczek, zajęć pozaszkolnych (lub współtworzenie zapisów dotyczących zasad zachowania w szkole i poza nią. Systematyczne egzekwowanie zapisów statutu i wewnętrznego systemu oceniania, przestrzegania zasad współżycia społecznego(samocena, informacja zwrotna od wychowawców, nauczycieli przedmiotu). Organizacja wyjść do teatru, kina, lekcji muzealnych,	wychowawcy klas/ pedagog	cały rok

		wycieczek, uroczystości szkolnych i innych form edukacyjnych, podczas których uczniowie mają okazję poznawać i stosować formy bezpiecznego oraz kulturalnego zachowania.		
Diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych	Pomoc psychologiczno – pedagogiczna	Prowadzenie badań i działań diagnostycznych Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia Realizowania zindywidualizowanej ścieżki kształcenia oraz nauczania indywidualnego. Współpraca z instytucjami i placówkami realizującymi zadania z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej.	Nauczyciele przedmiotów, wychowawca, pedagog, pracownicy PPP,	Na bieżąco cały rok
	Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania uczniów objętych kształceniem specjalnym	konsultacje dla rodziców uczniów i rodziców, indywidualizacja nauczania, diagnozowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych, organizowanie zajęć wyrównawczych , specjalistycznych.	Wychowawcy, pedagodzy, psycholog szkolny	Na bieżąco cały rok
Prowadzenie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania uzależnieniom Zapobieganie zrachowaniom ryzykownym. Dodatkowe działania:	Profilaktyka	Szkoleniowe rady pedagogiczne Realizowanie tematycznych godzin wychowawczych dla uczniów wszystkich klas Warsztaty ze specjalistami KMP „Odpowiedzialność prawna dzieci i młodzieży” – klasy VII, VIII Pogadanki z kuratorami zawodowymi Profilaktyka cyberprzemocy warsztaty dla klas IV - pedagog Profilaktyka uzależnień - warsztaty „ Moje życie wolne od uzależnień dla kl. V, VI , VII - 10 oddziałów Realizowanie procedur obowiązujących na terenie ZSP 5	Nauczyciele poszczególnych przedmiotów, wychowawcy, pedagog, specjaliści z zakresu omawianych tematów OPiTU , MOPS, OIK, Sądu Rodzinnego Fundacja „ Nowe Horyzonty”	IX , X, IV, V Koordynator ZPB (KMP) Pracownicy Wydziału Prewencji KMP Fundacja „ Nowe Horyzonty”- wrzesień 2022r Cały rok , Specjaliści

		<p>Podnoszenie kwalifikacji grona pedagogicznego z zakresu wiedzy nt. substancji psychoaktywnych, ochrony zdrowia psychicznego, przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19</p> <p>Profilaktyka dla klas IV cyberzagrożenia - pedagog</p> <p>Profilaktyka cyberprzemocy kl VI – Zespół ds. Prewencji KMP</p>	<p>pedagodzy szkolni, psycholog, wszyscy nauczyciele</p>	<p>Październik/ listopad 2022r.</p>
	Profilaktyka	<p>Realizacja tematycznych godzin wychowawczych Konsultacje dla rodziców, organizowanie warsztatów podnoszących wiedzę i świadomość rodziców, dzieci, nauczycieli. Konsultowanie metod wychowawczych, zajęcia indywidualne.</p> <p>Profilaktyka wczesnego rozpoznawania zagrożeń używania substancji psychoaktywnych. Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej.</p> <p>Tworzenie Kącików Prawnych, współpraca z Sądem Rodzinnym (organizacja lekcji wychowawczych na terenie Sądu, edukacja prawna)</p>	<p>Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowi Pedagog, OIK, OPiTU</p> <p>Sędziowie Sądu Rejonowego, pedagog</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>Do uzgodnienia z pracownikami Sądu Rejonowego w trakcie roku szkolnego</p>
Rozwijanie kompetencji społecznych	Przeciwdziałanie zjawisku izolacji uczniów w środowisku rówieśniczym w związku z epidemią SARS COV -2	<p>Diagnozowanie przyczyn zagrożenia uzależnieniem od ekranów, obserwacja, ankiety. Zajęcia integracyjne w zespołach klasowych, treningi psycho- edukacyjne, psychoedukacja, mediacje, praca „Metodą Wspólnej Sprawy”, współpraca z rodzicami, włączanie w aktywność szkolną,</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, specjaliści z PPP</p>	<p>Na bieżąco wg potrzeb</p>
	Rozwijanie umiejętności radzenia	<p>Nabywanie umiejętności samodzielnego i racjonalnego rozwiązywania konfliktów, kształtowanie postaw</p>	<p>Nauczyciele edukacji</p>	<p>Cały rok</p>

	sobie w sytuacjach trudnych, eliminowania przykrych napięć emocjonalnych, zdrowego rozładowania stresu,	prospołecznych Program wsparcia dla dzieci – ofiar przemocy rówieśniczej – „ Trening Pewności Siebie ” Program przeciwdziałania zachowaniom agresywnym u dzieci w młodszym wieku szkolnym” Kameleon Leon” – warsztaty kl. I-III Mediacje rówieśnicze Treningi relaksacji	wczesnoszkolnej: A.Liber Dębicka, M.Marcinowska, M.Salamon, R.Komurkiewicz, pedagogzy	
Dbalność o tradycję	Rozwijanie kultury osobistej i kultury słowa Kształtowanie szacunku do tradycji i symboli narodowych	Realizowanie tematycznych godzin wychowawczych Uwrażliwianie na kulturę słowa, Uświadamianie znaczenia używania poprawnego języka w codziennych kontaktach z ludźmi, rozwijanie zainteresowań czytelniczych, udział w konkursach, wzmacnianie więzi międzypokoleniowych, zapraszanie kombatantów II Wojny Światowej	Wychowawcy, nauczyciele, świątelnicy, katecheci, pedagog, pracownicy biblioteki, goście	zgodnie z realizacją podstawy programowej
	Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, eliminowania przykrych napięć emocjonalnych, zdrowego rozładowania stresu;	Podnoszenie wiedzy z uczniów z zakresu komunikacji, rozpoznawania emocji, Indywidualne konsultacje dla rodziców, uczniów, nauczycieli Zwiększanie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez udział w Szkole dla Rodziców i Wychowawców, udział w warsztatach podnoszących wiedzę i świadomość nauczycieli Promocja zdrowego stylu życia, rozwijanie zainteresowań	Pedagog, specjaliści PPP, rodzice, pielęgniarka	Cały rok
Udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	Zapobieganie zjawiskom niedożywienia i ubóstwa	Realizowanie Programu „Pomoc państwa w dożywianiu” Tworzenie bazy danych rodzin wymagających wsparcia Analiza uzyskanych danych Pomoc rzeczowa i materialna, współpraca z organizacjami udzielającymi pomocy, współpraca z instytucjami	Pedagog, wychowawcy, dyrektor MOPS, OIK, Sursum Corda, Kana, Szkolny Klub Wolontariatu	Cały rok
Doradztwo zawodowe	Wsparcie w podejmowaniu decyzji edukacyjno – zawodowych	Kształtowanie przyszłości zawodowej, pomoc w wyborze kierunku kształcenia Warsztaty z zakresu określanie zainteresowań i predyspozycji	Specjalista Anna Szewczyk	Wrzesień/ październik/ listopad/ grudzień 2022
Wolontariat: Szkolny Klub	Podejmowanie działań na rzecz szkoły,	Realizowanie działalności wolontarystycznej na rzecz szkoły oraz środowiska lokalnego	Opiekunowie SKW – Anna	Cały rok

Wolontariatu „ Zaraźliwi Pomocnicy”	współpraca ze środowiskiem lokalnym		Szewczyk, pedagog, członkowie SKW, uczniowie SP 7	
--	---	--	---	--

Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, ich skuteczności, a w dalszej kolejności wyciąganiu wniosków i rekomendacji.

Ewaluacja przeprowadzana została poprzez:

1. Obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
2. Analizę dokumentacji,
3. Rozmowy z rodzicami,
4. Wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
5. Analizy przypadków,
6. Współpracy z instytucjami zewnętrznymi.
7. Ankiety
8. Sprawozdanie merytoryczne z realizacji Programu Profilaktyki Zintegrowanej „ Archipelag Skarbów”